

Назва курсу	Методологічні проблеми сучасної психології
Викладач (-і)	Васильченко Ольга Миколаївна
Профайл викладача (-ів)	https://www.krok.edu.ua/ua/pro-krok/spivrobitniki/vasilchenko-olga-mikolajivna
Контактний телефон	380508133346
E-mail	olgavm@krok.edu.ua
Консультації	Онлайн-консультації: по вівторках щотижня, 15.00-16.00, MS Teams: https://teams.microsoft.com/l/meetup-join/19%3ameeting_ZjRiMGY4NmQtODRjNS00YzJhLWEzNmUtMDRkMjFkNGY3YzBj%40thread.v2/0?context=%7b%22Tid%22%3a%22cf94ad9d-2983-43f5-9909-722602ea2165%22%2c%22Oid%22%3a%22328aac99-6d2b-4d72-bef6-6cb63ec25bb4%22%7d

1. Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу.

2. Електронне забезпечення навчання (Moodle):

» Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: dist.center@krok.edu.ua

» Презентації лекцій, плани семінарських занять, методичні рекомендації до виконання індивідуальних дослідницьких завдань та групових творчих проєктів розміщені на платформі Moodle: <https://dist.krok.edu.ua/course/view.php?id=834> (посилання на курс)

» Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)

3. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу dist.center@krok.edu.ua. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

4. Для проведення он-лайн лекцій, семінарських, практичних занять використовується платформа MS Teams. Увійдіть за допомогою свого

імені користувача і пароля Office 365. 5. З розкладом занять можливо ознайомитись:

<https://www.krok.edu.ua/ua/pro-krok/pidroz dili/strukturni/studentskijofis/rozklad>

У разі виникнення проблем з відображенням розкладу, прохання використовувати альтернативні інформаційні ресурси:

» мобільний додаток Telegram Bot «КРОК – віртуальний помічник» або contact@krok_timetable_bot

» інформаційний портал: кабінет студента / кабінет викладача

Графіки консультацій викладачів Університету «КРОК» знаходяться

» у персональному кабінеті студента.

Для цього Вам потрібно обов'язково авторизуватись в системі Office 365.

У разі виникнення запитань щодо входу у Ваш кабінет, пишіть на адресу support@krok.edu.ua

Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень (корпоративна пошта університету «Крок» викладача курсу).
Відповіді на

запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів.

1. Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу.

2. Електронне забезпечення навчання (Moodle):

» Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: dist.center@krok.edu.ua

» Презентації лекцій, плани семінарських занять, методичні рекомендації до виконання індивідуальних дослідницьких завдань та групових творчих проєктів розміщені на платформі Moodle: <https://dist.krok.edu.ua/course/view.php?id=834> (посилання на курс)

» Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)

3. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу dist.center@krok.edu.ua. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

4. Для проведення он-лайн лекцій, семінарських, практичних занять

використовується платформа MS Teams. Увійдіть за допомогою свого імені користувача і пароля Office 365. 5. З розкладом занять можливо ознайомитись:

<https://www.krok.edu.ua/ua/pro-krok/pidrozdzili/strukturni/studentskijofis/rozklad>

У разі виникнення проблем з відображенням розкладу, прохання використовувати альтернативні інформаційні ресурси:

» мобільний додаток Telegram Bot «КРОК – віртуальний помічник» або [contact@krok_timetable_bot](https://t.me/contact_krok_timetable_bot)

» інформаційний портал: кабінет студента / кабінет викладача

Графіки консультацій викладачів Університету «КРОК» знаходяться

» у персональному кабінеті студента.

Для цього Вам потрібно обов'язково авторизуватись в системі Office 365.

У разі виникнення запитань щодо входу у Ваш кабінет, пишіть на адресу support@krok.edu.ua

Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень (корпоративна пошта університету «Крок» викладача курсу).

Відповіді на

запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів.

Коротка анотація до курсу –

Навчальна дисципліна «Методологічні проблеми сучасної психології» є однією з базових дисциплін освітньої складової підготовки здобувачів PhD у результаті опанування якої вони мають розвинути професійний світогляд та цілісне бачення сучасних теоретико-методологічних проблем психології. Розробляти та реалізувати проект власного експериментального дослідження відповідно до обраної теми дисертації.

Знання, одержані з цієї дисципліни сформують здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики психолога дослідника.

Мета курсу – є теоретичне обґрунтування теоретико-методологічних проблем наукового пізнання та практичної діяльності у психології: історичних передумов і логіки розвитку психологічної науки, базових атрибутів теоретико-методологічного аналізу, пояснювальних принципів, основних методологічних підходів в психології, психологічних криз та шляхів їх подолання.

Завдання курсу:

Завдання навчальної дисципліни полягають в ознайомленні із сучасними теоретико-методологічними проблемами психології, поглибленні та розширенні знань аспірантів про основні поняття методології науки та загальний категоріальний апарат психології, а також засвоєнні зразків та оволодіння навичками методологічного та теоретичного мислення, закріплення уявлення про структуру психології як системи знань, сформувані уявлення про парадигми психологічної науки (проблеми предмету, методу, пояснення).

Формат курсу

- Очний (*offline*) в умовах епідситуації зеленої, жовтої та помаранчевої зон.
- Змішаний (*blended*) - курс, що має супровід в системі moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання;
- Дистанційний (*online, moodle*) - курс без очної складової в умовах епідситуації червоної зони.

2. Результати навчання

Загальні компетенції:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК4. Здатність розв'язувати комплексні проблеми психології на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності

Спеціальні компетенції:

СК1. Здатність виокремлювати, систематизувати та прогнозувати актуальні психологічні проблеми, чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження.

СК2. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у психології та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках, та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

СК3. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в сфері психології та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство та відповідальність під час їх реалізації; забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності.

СК5. Здатність оцінювати рівень власної фахової компетентності, саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, підвищувати професійну кваліфікацію, бути професійно мобільним.

Програмні результати:

ПРН-1. Мати передові концептуальні та методологічні знання щодо обраної для дослідження проблеми у сфері психології / на межі предметних галузей, а також дослідницькі уміння, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з психології.

ПРН-2. Розуміти загальні принципи та методи психології, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері психології та у викладацькій практиці.

ПРН-3. Виокремлювати, систематизувати, розв'язувати, критично осмислювати та прогнозувати значущі психологічні проблеми, формулювати і перевіряти гіпотези, визначати чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження..

ПРН-4. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з психології та дотичних міждисциплінарних напрямів із дотриманням норм професійної і академічної етики Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з психології та дотичних міждисциплінарних напрямів із дотриманням норм професійної і академічної етики.

ПРН-5. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з психології та дотичних міждисциплінарних напрямів із дотриманням норм професійної і академічної етики.

ПРН-6. . Критично і системно оцінювати результати власної науково-дослідної роботи і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, визначати перспективи подальших наукових розвідок.

ПРН-7. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проєкти у сфері психології, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні проблеми психології з урахуванням соціальних, економічних, етичних і правових аспектів.

ПРН-8. Визначати свої професійні можливості та завдання підвищення професійної кваліфікації й професійної мобільності.

ПРН-9. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми психології державною та іноземною мовами, готувати результати досліджень у вигляді наукових публікацій.

ПРН-10. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері психології, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін.

Ви одержите знання про:

- основні етапи розвитку та змін парадигм в еволюції психології;
- історію методологічних пошуків у психології;

- значення та сутності базових принципів у розвитку психологічної науки;
- основні методологічні підходи у психології;
- загальнонаукові (філософські) концепції та теорії розвитку науки;
- сучасні психологічні системи та інтегративні концепції;
- внесок фундаторів світових та вітчизняних психологічних шкіл у розкритті предмету і конструюванні методів дослідження;
- засади міжпредметного методологічного синтезу та спроб його реалізації;
- сучасні тенденції, напрями і закономірності розвитку вітчизняної та світової психологічної науки в умовах глобалізації та інтернаціоналізації;

Навчитися:

- орієнтуватись у логічній побудові психологічного знання;
- виокремлювати теоретичну, методологічну та історико-психологічну складові феноменів психологічного знання;
- синтезувати відомості про ті або інші предмети дослідження шляхом побудови теоретичних моделей;
- застосовувати холістичний підхід до вивчення психічних явищ;
- критично осмислювати та толерантно ставитись до наукових доробок різних наукових шкіл;
- структурувати теоретико-методологічне знання, володіти навичками його моделювання;
- оцінювати евристичну цінність і методологічну обґрунтованість сучасних наукових пошуків у психологічній царині;
- проводити порівняння основних методологічних підходів у психології;
- виявляти проблеми і суперечності, аналізувати психологічні явища.

3. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин/ кредитів ECTS		
Загальна кількість годин / форма навчання	денна	заочна	дистанційна
лекції	12	-	—
лабораторні	18	-	—
самостійна робота	60	-	—

4. Ознаки курсу:

Рік викладання	семе стр	Спеціальніст ь, освітня програма	Ку рс (р ік	Нормати вний\ вибірк овий
----------------	----------	----------------------------------	-------------	---------------------------

			навчання)	
2022-2023 навчальний рік	3	053 Психологія	2	нормативний (Н)

5.

Пререквізити Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін «Загальна психологія», «Вступ до спеціальності», «Експериментальна психологія».

Постреквізити Даний курс передуює написанню дисертаційної роботи.

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання стандартне для сучасного гаджета, проте необхідне підключення студента до навчальної платформи «Moodle», яка вміщує тематичні кейси (папки-підбірки методичних матеріалів), та можливості відвідувати онлайн-конференції (Zoom, MS Teams).

7. Політики курсу – студенти мають дотримуватись кодексу академічної доброчесності: https://www.krok.edu.ua/download/nakazi/2018-10-18_kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf

ПРИНЦИПОВОЮ вимогою викладача до студентів є дотримання академічної доброчесності – тобто **ОСОБИСТОГО** виконання наданих завдань (якщо не передбачено створення проекту з наступним урахуванням індивідуального внеску кожного з виконавців). Копі-пейсти (реферати та презентації) оцінюються 0 балів і не доробляються.

8. Схема курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Усього	У тому числі		
		лекції	лаб	срс
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади сучасної психології				
Тема 1. ОСНОВНІ АТРИБУТИ ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНОГО АНАЛІЗУ В ПСИХОЛОГІЇ	12	2	2	10
Тема 2. ІСТОРИЧНІ ПІДСТАВИ І	12	2	2	10

ЛОГІКА РОЗВИТКУ ПСИХОЛОГІЧНОЇ НАУКИ				
Тема 3. КАТЕГОРІАЛЬНИЙ ЛАД СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЇ	12	2	2	10
Усього годин за змістовим модулем	36	6	6	30
Змістовий модуль 2. Методологічні проблеми сучасної психології та шляхи їх подолання				
Тема 4. ПРИНЦИП ДЕТЕРМІНІЗМУ ТА ЙОГО ІСТОРИЧНІ МОДИФІКАЦІЇ	12	2	4	10
Тема 5. МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ПАРАЛЕЛІЗМ У ПСИХОЛОГІЇ	12	2	4	10
Тема 6. ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ МЕТОДОЛОГІЧНОЇ КРИЗИ У ПСИХОЛОГІЇ	12	2	4	10
Усього годин за змістовим модулем	54	6	12	30
Підсумковий контроль	30			
Разом	120	12	18	60

9. Система оцінювання та вимоги/ Система оцінювання та критерії

Аудиторні заняття передбачають активну участь здобувачів PhD в освітньому процесі: в проблемних лекціях діалогової природи та практичних заняттях, які проводяться переважно з використанням активних та інтерактивних методів і мають творчий характер. Відповідно поточний контроль спрямований на оцінювання участі здобувачів PhD в обговоренні проблемних ситуацій та виконання завдань, глибини і змістову наповнюваність суджень, здатність до осмислення, узагальнення та здобуття нового знання в обраній спеціальності.

Самостійна робота здобувачів PhD є основним засобом опанування змісту навчальної дисципліни у вільний від обов'язкових занять час, її зміст визначається робочою навчальною програмою та завданнями до теми.

У межах самостійної роботи виконуються індивідуально-дослідницькі завдання, що спрямовані на формування і розвиток практичних умінь застосовувати експериментальний метод для самостійного дослідження актуальних проблем психології особистісного, соціального та організаційного розвитку відповідно до мети і завдань дисертаційної роботи.

Окремі звіти про самостійну роботу не надаються.

Підчас опанування навчальної дисципліни передбачено можливість консультативної допомоги з боку викладача за потреби і запитом з боку здобувачів PhD.

Загальна система оцінювання курсу	Участь в роботі впродовж семестру/екзамен - 70/30
Вимоги до індивідуальної/письмової роботи*	Ви маєте написати дві модульні контрольні роботи. Максимальна оцінка за контрольну роботу 15 балів
Практичні заняття	Ви маєте виконувати на всіх практичних заняттях завдання з теми. Оформлювати їх вдома. Оцінка за виконані завдання виставляється тільки до правильно оформленого і розміщеного у Мудлі файлу.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання практичних завдань. Файл із детальним описом обов'язкових завдань розміщено у Мудлі. Студент допускається до екзамену за умови накопичення 30 балів за практичні завдання та 15 балів за контрольні Всі практичні завдання оформлюються одним файлом і подаються за 10 днів до екзамену у Мудл.

10. Основна та додаткова література до курсу:

Базова

1. Корольчук М.С. Методологічні та теоретичні проблеми психології. – К.: Ельга, 2008. – 336 с.
2. Максименко С. Д. Теоретико-методологічні проблеми психології особистості [Електронний ресурс] // Збірник наукових праць КПНУ імені Івана Огієнка, Інституту психології ім. Г. С. Костюка АПН України, 2010. – Випуск 7 – С. 3–18. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/soc_gum/Pspl/2010_7/3-18.pdf
3. Рибалка В. В. Методологічні питання наукової психології (Досвід особистісно центрованої систематизації категоріально-порівняльного апарату): навчально-методичний посібник / В. В. Рибалка. – К. : Ніка-Центр, 2003. – 204 с.

Допоміжна

1. Історіографічні та методологічні координати теорій соціальної психології : [монографія] [Електронний ресурс] / М. М. Слюсаревський, В. В. Жовтянська, М. М. Скорик, Н. В. Хазратова та ін. ; за наук. ред. М. М. Слюсаревського ; Національна академія педагогічних наук України,

- Інститут соціальної та політичної психології. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. – 360 с. – Режим доступу : http://ispp.org.ua/bibl_1.htm
2. Смульсон М. Л. Категорія розвитку в сучасній психології [Електронний ресурс] / М. Л. Смульсон // Технології розвитку інтелекту. – 2013. – №
– Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/tri_2013_4_3.pdf
4. Титаренко Т. М. Психологічні практики конструювання життя в умовах постмодерної соціальності : монографія [Електронний ресурс] / Т. М. Титаренко, О. М. Кочубейник, К. О. Черемних ; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. – К. : Міленіум, 2014. – 206 с. – Режим доступу : <http://ispp.org.ua/files/1423061573.pdf>
5. Ткаченко О. М. Принципи і категорії психології [Електронний ресурс] / О. М. Ткаченко. – К. : Вища шк., 1979. – 200 с. – Режим доступу : <http://ignorik.ru/docs/index-694533.html>

Інформаційні мережеві ресурси:

1. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua>
2. Електронна бібліотека НПН України <http://lib.iitta.gov.ua>
3. Веб-сторінка аспірантури і докторантури УМО: <http://umo.edu.ua/postgraduatepostdoctoral>
4. Веб-сторінка кафедри психології управління: <http://umo.edu.ua/institutes/cippo/struktura/kafedra-psikhologhiji>

Корисні посилання

1. <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського.
2. <http://hklib.npu.edu.ua/> – Наукова бібліотека національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова.
3. <http://lib.ru.if.ua>. – Сайт наукової бібліотеки Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника.
5. <http://upsihologa.com.ua/> – портал професійних психологів України «У психолога».
6. http://megalib.com.ua/content/5665_LITERATYRA_DO_KYRSY_DITYaChOI_PSIHOLOGII.htm

До уваги студентів:

авторське методичне забезпечення курсу розміщено на платформі Moodle (<https://dist1.krok.edu.ua/course/view.php?id=834>) і містить матеріали:

- 1) **інформація для студента:** програма обов'язкової навчальної дисципліни (або її **силабус**); тематично-календарний план дисципліни;

методичні рекомендації щодо самостійної роботи студентів; рекомендації до створення презентацій; питання до іспиту; практичні завдання для роботи

2) *кейси до кожної з навчальних тем*, що включають:

- конспекти лекцій з гіперпосиланнями на джерела інформації та список рекомендованої літератури до теми;
- електронні версії підручників і презентацій;
- протоколи виконання практичних робіт;

**Бажаю успіхів у вивченні цього цікавого і корисного в житті
і професійній діяльності предмету!**